

Katowice, dnia 19 lutego 2010 roku

K-RD-KL/4160/9965/35/10
Numer rejestru A/293/10

D E C Y Z J A
W SPRAWIE WPISANIA OBIEKTU DO REJESTRU ZABYTEKÓW „A”

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c, art. 7 pkt. 1, art. 8, art. 9 ust. 1, art. 89 pkt. 2, art. 91 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, Dz. U. z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875 oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804) oraz art. 104 § 1 i art. 108 § 1 Kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego na wniosek Proboszcza Rzymskokatolickiej Parafii pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW ORZĘKA
WPISAĆ DO REJESTRU ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO POD NUMEREM
A/293/10 NASTĘPUJĄCY OBIEKT:

BUDYNEK KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO POD WEZWANIEM PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO W WOJNOWICACH (GMINA KRZANOWICE, POWIAT RACIBORSKI), WZNIESIONY W LATACH 1793–1794 W STYLU PÓŻNEGO BAROKU, ROZBUDOWANY W 1931 ROKU W STYLU NEOBAROKOWYM.
Opis obiektu stanowi załącznik numer 1 do niniejszej decyzji.

Właścicielem obiektu jest Rzymskokatolicka Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach – dla nieruchomości w Wydziale V Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Raciborzu prowadzona jest księga wieczysta numer GL1R/00019201/2 dla działki numer 190 (jednostka ewidencyjna 241103_5, Krzanowice – obszar wiejski, obręb 0005, Wojnowice, jednostka rejestrowa G. 4, arkusz mapy 2)

Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek kościoła w obrysie murów zewnętrznych – granice wpisu do rejestru zabytków zaznaczono na mapce stanowiącej załącznik numer 2 do niniejszej decyzji.

U Z A S A D N I E

Na wniosek złożony przez Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach z dnia 27 października 2009 roku Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach rozpoczął postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego budynku kościoła pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach. Ponieważ Parafia, która jest właścicielem obiektu, jest jedyną stroną postępowania, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków odstąpił od zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego. Dla budynku w sierpniu 2000 roku wykonana została karta ewidencyjna, zawierająca historię oraz opis i fotografie obiektu. W 2003 roku kościół został włączony do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Kościół parafialny pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach wzmiankowany był już w 1377 roku. Obecny barokowy kościół wybudowany został w latach 1793–1794 przez Franciszka Bolika, budowniczego z Raciborza, przy współudziale mistrza ciesielskiego

Franciszka Hubnera z Raciborza. W 1931 roku kościół rozbudowano o transept i nowe prezbiterium. Pierwotna część kościoła utrzymana jest w stylu późnego baroku, natomiast transept i nowe prezbiterium w stylu neobarokowym. Z barokowego kościoła zachowane są dwa przęsła nawy oraz trzecie od zachodu, mieszczące chór muzyczny i stanowiące podbudowę wieży, objętej bryłą korpusu, z kruchtą w przyziemiu.

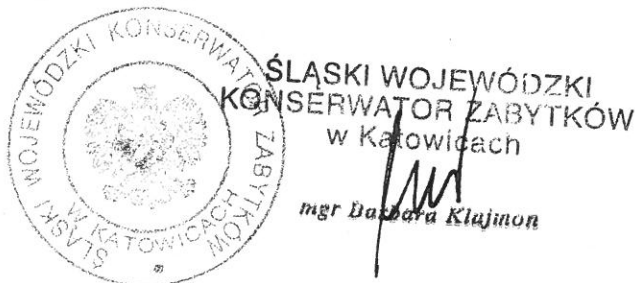
Świątynia jest najważniejszym elementem zabudowy wsi Wojnowice, stanowi jej dominantę i centralny punkt. Jest przykładem architektury sakralnej o prostych formach architektonicznych i skromnym detalu, w którym jednak w sposób harmonijny połączone są dwie fazy budowlane – barokowa i neobarokowa. Stanowi jeden z nielicznych przykładów kościoła barokowego na południowo-zachodnich krańcach ziemi raciborskiej. Jako dobry przykład budownictwa sakralnego w regionalnym, prowincjonalnym zakresie, jest obiektem o lokalnym znaczeniu, cennym w ramach gminy Krzanowice i powiatu raciborskiego.

Wskazane we wstępie niniejszej decyzji administracyjnej art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i i Nr 238, poz. 2390, Dz. U. z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875 oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804) o brzmieniu następującym: „Ochronie i opiece podlegają bez względu na stan zachowania zabytki *nieruchome* będące, w szczególności: *działami architektury i budownictwa*”, jak również art. 3 pkt. 1 definiujący pojęcie zabytku: „Użyte w ustawie określenia oznaczają: *zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*” – są to główne przepisy o charakterze materialnoprawnym, dające podstawy do objęcia przedmiotowego obiektu ochroną prawną. Formalnoprawnym wyrazem tej ochrony jest wydanie decyzji przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stosownie do upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 89 pkt. 2 i art. 91 ust. 4 pkt. 3 wymienionej ustawy.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji służy stronom - na podstawie art. 127 § 1 Kpa odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.
2. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu - art. 130 § 1 kpa.
3. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji - art. 130 § 2 kpa.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.) za wydanie decyzji pobrano opłatę skarbową w wysokości 10,00 złotych (słownie: dziesięć złotych) – do wniosku dołączony został dowód wpłaty gotówkowej dokonanej w dniu 11 listopada 2009 roku na konto Urzędu Miejskiego w Katowicach numer 46 1050 0099 5593 0211 1111 1111.

Załączniki:

1. Opis obiektu
2. Mapka sytuacyjna w skali 1: 1000
3. Pouczenie o skutkach wpisu obiektów do rejestru zabytków

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach
ulica Kościelna 6, 47-470 Krzanowice

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta w Krzanowicach
ulica 15 Grudnia 5, 47-470 Krzanowice
2. Starostwo Powiatowe w Raciborzu
Wydział Geodezji
plac Stefana Okrzei 4, 47-400 Racibórz
3. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków
ulica Szwoleżerów 9, 00-464 Warszawa
4. Sąd Rejonowy w Raciborzu – Wydział V Ksiąg Wieczystych
ulica Nowa 29, 47-400 Racibórz
5. A/a KL, MŁ 19.12.2010.....

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO DECYZJI NUMER K-RD-KL/4160/9965/35/10
Z DNIA 19 LUTEGO 2010 ROKU

NUMER REJESTRU ZABYTKÓW A/293/10

WOJNOWICE

gmina Krzanowice, powiat raciborski

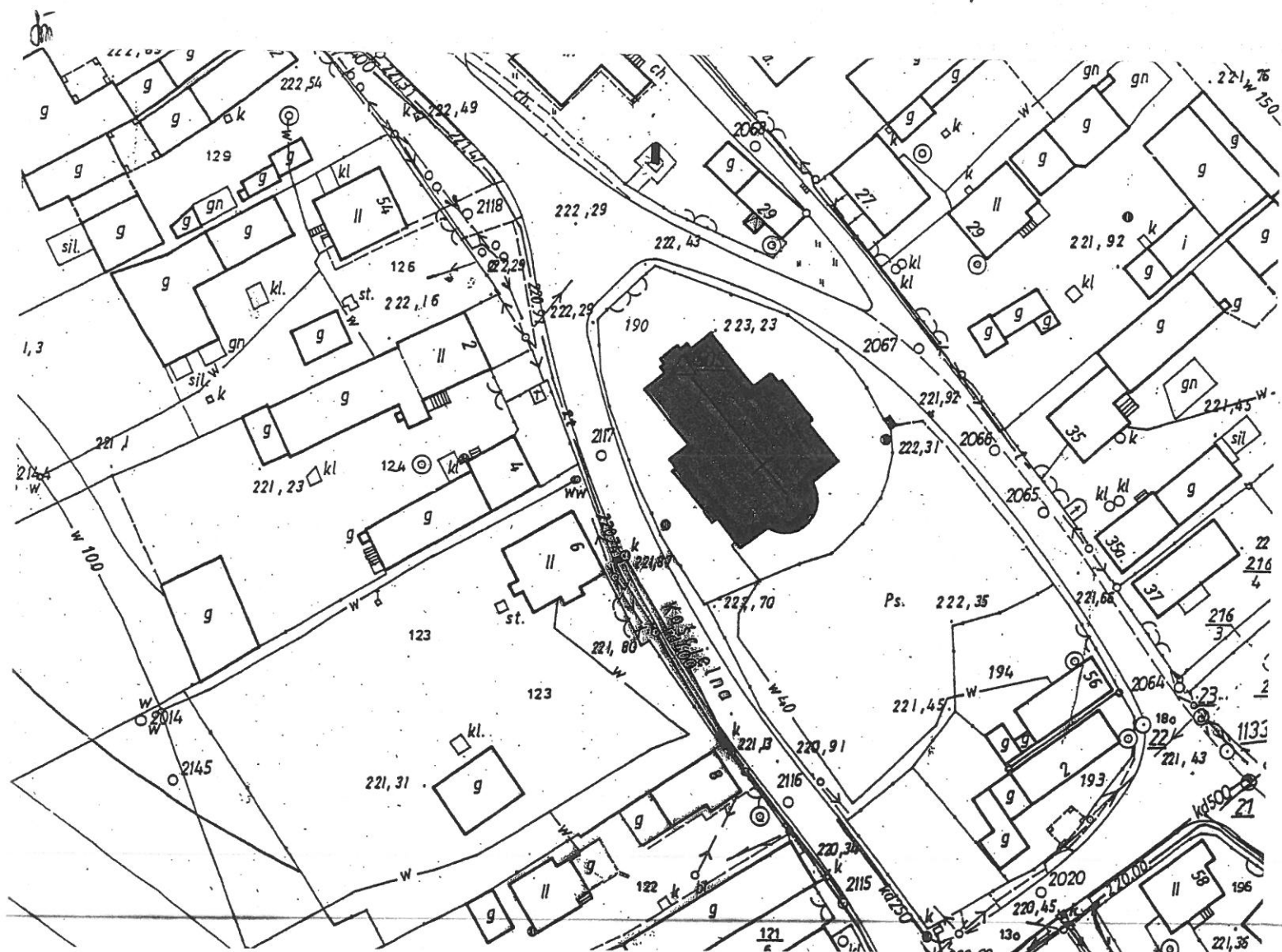
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO

GRANICE WPISU DO REJESTRU ZABYTKÓW

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
w Katowicach
40-015 Katowice, ul. Francuska 12

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
w Katowicach

mgr Barbara Klajmon

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO DECYZJI NUMER K-RD-KL/4160/9965/35/10
Z DNIA 19 LUTEGO 2010 ROKU

NUMER REJESTRU ZABYTEKÓW A/293/10

O P I S O B I E K T U

Kościół parafialny pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Wojnowicach (gmina Krzanowice, powiat raciborski), wzniesiony został w latach 1793–1794 w stylu późnego baroku i rozbudowany w 1931 roku w stylu neobarokowym

Orientowany, wolnostojący kościół zlokalizowany jest na niewielkim wzniesieniu i otoczony ogrodzeniem.

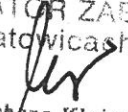
Świątynia jest jednonawowa z transeptem i owalnie zamkniętym prezbiterium. Z pierwotnego barokowego kościoła w trakcie rozbudowy w 1931 roku zachowano dwa przęsła nawy oraz trzecie od zachodu, mieszczące chór muzyczny i stanowiące podbudowę wieży objętej bryłą korpusu. Obecny rzut to wydłużona, szeroka trójprzęsłowa nawa. Od zachodu znajduje się niewielka kruchta mieszcząca wejście główne. Od wschodu dobudowany jest transept. Po obu jego stronach umieszczone są parterowe, prostokątne kruchty. Zachodnie, niewielkie mieszczą boczne wejścia do kościoła, natomiast wschodnie, stosunkowo obszerne, to zakrystie. Linia nawy przecinając transept szerokimi wnękami, przechodzi w owalny korpus prezbiterium. Wszystkie zewnętrzne naroża budynku są zaokrąglone.

Kościół charakteryzuje smukłą wieżą o charakterystycznym cebulastym zwieńczeniu z wysoką latarnią, zamkniętą także wielobocznym hełmem. Wieża wbudowana jest w elewację zachodnią, tworzy z nią jednorodną bryłę, flankowaną ramionami transeptu. Wysoki siodłowy dach nawy i prezbiterium o ceramicznym pokryciu stanowi znaczący akcent rozwiązania architektonicznego. Jego strzelistość podkreślają nieco niższe, trójspadowe dachy transeptu i parterowe wschodnie zakrystie.

W elewacji zachodniej (fasadzie) w przyziemiu wieży znajduje się portal, zamknięty półkoliście, flankowany pilastrami, zwieńczony uproszczonym belkowaniem i wydatnym gzymssem. Okna są prostokątne, zamknięte półkoliście, w obramieniach uszakowych z kluczami. Naroża nawy i wieży podkreślone są płaskimi pilastrami.

Elewacje południowa i północna posiadają jeden poziom gzymsu koronującego. Ściany podzielone są pojedynczymi i parzystymi uproszczonymi pilastrami. Narożniki nawy i transeptu są zaokrąglone. Pomiędzy pilastrami okna są prostokątne, zamknięte półkoliście, w obramieniach opaskowych z kluczami.

Wnętrze kościoła jest jednonawowe z łukiem tęczowym o wykroju łuku pełnego. Pomiędzy pilastrami w ścianach nawy znajdują się płytkie nisze mieszczące okna. Chór muzyczny wsparty jest na trzech arkadach filarów, zamkniętych półkoliście, z parapetem lekko wybrzuszonym o podziałach płycinowych.

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
w Katowicach

mgr Barbara Klajmon

